

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів

Допущен

Завіду

(підпис)

“ ”

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр**

зі спеціальності 6.07072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(шифр та найменування спеціальності)

за освітньою програмою

Фінанси, фінансовий менеджмент та страхування

(назва освітньої програми)

на тему: «Податкова політика у сфері зовнішньоекономічної діяльності»

Виконавець:

Студентка Факультету фінансів та банківської справи

Черненко Надія Юріївна

_____
/підпис/

Науковий керівник:

К.е.н., доцент Волкова О.Г.

_____
/підпис/

Одеса 2020

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	6
1.1. Поняття та сутність податкової політики у сфері зовнішньоекономічної діяльності	6
1.2. Податкова політика у сфері зовнішньоекономічної діяльності в системі економічної політики держави	12
1.3. Організаційно-правові засади політики у сфері зовнішньоекономічної діяльності в Україні	18
РОЗДІЛ 2. МОНІТОРИНГ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	34
2.1. Оцінювання фіскальної ефективності податкової політики від зовнішньоекономічних операцій в Україні	34
2.2. Оцінювання податкової політики в сфері не прямого оподаткування зовнішньоекономічних операцій в Україні	40
2.3. Оцінювання податкової політики в сфері трансфертного ціноутворення в Україні	52
РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	60
3.1. Проблемні питання податкової політики у сфері зовнішньоекономічної діяльності в Україні	60
3.2. Податкова політика у сфері зовнішньоекономічної діяльності: зарубіжний досвід	71
3.3. Основні напрями вдосконалення податкової політики у сфері зовнішньоекономічної діяльності в Україні	76
ВИСНОВКИ	88
Список використаних джерел	93

ВСТУП

У сучасних умовах ринкові важелі регулювання неспроможні повною мірою забезпечити розвиток національної економіки. Тому важливого значення набуває економічна політика держави та така важлива її складова, як податкова політика. Остання впливає на співвідношення між обсягами сукупного попиту та сукупної пропозиції, обсяг національного продукту, рівень зайнятості, добробут громадян, ефективність та стабільність економіки держави. Для забезпечення економічного розвитку країни, добробуту населення необхідно створити ефективну податкову політику в сфері зовнішньоекономічної діяльності, яка би повною мірою відповідала вимогам нинішнього стану економіки, забезпечувала розвиток народного господарства країни та належним чином регулювала економічні відносини між державою та населенням. Питанням формування та реалізації податкової політики в сфері зовнішньоекономічної діяльності, її впливу на економічний розвиток країни та соціальну стабільність присвячено праці зарубіжних і вітчизняних учених: Ю. Іванова, В. Федосова, І. Янжула, які торкалися в своїх працях питань податкової політики, а також розглядали проблеми побудови оптимальної податкової системи та інші. Проте, в умовах відкритої економіки, інтеграції України в європейський простір, питання вдосконалення податкової політики в сфері зовнішньоекономічної діяльності залишається актуальним.

Об'єктом кваліфікаційної роботи є податкова політика.

Предметом кваліфікаційної роботи є податкова політика у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних та практичних питань реалізації податкової політики у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Досягнення поставленої мети вирішувалося шляхом розв'язання наступних завдань:

- визначити теоретичні засади та економічну сутність податкової політики у сфері зовнішньоекономічної діяльності;
- дослідити основні етапи становлення та розбудови податкової політики у сфері зовнішньоекономічної діяльності в Україні;
- дослідити особливості податкової політики в сфері прямого оподаткування зовнішньоекономічних операцій в Україні ;
- дослідити особливості податкової політики в сфері непрямого оподаткування зовнішньоекономічних операцій в Україні;
- дослідити особливості податкової політики в сфері трансфертного ціноутворення в Україні;
- дослідити зарубіжний досвід податкової політики у сфері зовнішньоекономічної діяльності;
- дослідити основні проблеми формування та розбудови податкової політики у сфері зовнішньоекономічної діяльності в Україні;
- узагальнити рекомендації щодо удосконалення податкової політики у сфері зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

Методи дослідження. У процесі наукового дослідження застосовувалися такі методи економічних досліджень як: при аналізі понятійного апарату використовувались методи узагальнення і наукової абстракції при дослідженні основних етапів становлення та розбудови податкової політики у сфері зовнішньоекономічної діяльності в Україні, оцінювання прямого та непрямого оподаткування у сфері зовнішньоекономічної діяльності в Україні та зарубіжного досвіду: аналіз та синтезу, системно-структурного методу, розрахунково-аналітичні методи дослідження, вимірювання. При визначенні проблемних питань та основних напрямів вдосконалення податкової політики у сфері зовнішньоекономічної діяльності в Україні використовувалися методи логічного узагальнення, системно-функціонального методу.

Інформаційно-аналітичною базою кваліфікаційної роботи є нормативно-правові документи України. У кваліфікаційній роботі також

використовувалися звітні дані Міністерства фінансів України, Державної фіскальної служби, Рахункової палати України, Державного казначейства України, Національного банку України, Державного комітету статистики України, Міністерства економічного розвитку та торгівлі, а також монографії, наукова періодична література.

Апробація результатів кваліфікаційної роботи. Основні положення і висновки роботи апробовані на підсумковій студентській конференції: «Сучасні проблеми розвитку економіки України» (м. Одеса, ОНЕУ, 2019) з докладом «Особливості податкової політики в сфері зовнішньоекономічної діяльності в Україні».

Структура кваліфікаційної роботи складається з 3 основних розділів. У першому розділі висвітлено основні теоретичні засади податкової політики у сфері зовнішньоекономічної діяльності в Україні, мету, завдання та принципи, досліджено організаційно-правові засади податкової політики у сфері зовнішньоекономічної діяльності в Україні. У другому розділі визначено основні етапи становлення та розбудови податкової політики у сфері зовнішньоекономічної діяльності в Україні, проаналізовано податкову політику України в сфері прямого та не прямого оподаткування зовнішньоекономічних операцій, а також трансфертного ціноутворення. У третьому розділі розкрито зарубіжний досвід податкової політики в сфері зовнішньоекономічних операцій в Україні, проблемні питання податкової політики оподаткування зовнішньоекономічних операцій в Україні та запропоновані шляхи її вдосконалення.

Робота складається зі 98 сторінок друкованого тексту, містить 9 таблиць, 13 рисунків, перелік використаної літератури налічує 52 джерел.

ВИСНОВКИ

1. Встановлено, що податкову політику у сфері зовнішньоекономічної діяльності розглядають як систему дій та заходів держави, які здійснюються з метою розвитку національної економіки з урахуванням впливу світових тенденцій і внутрішньої економічної кон'юнктури, що втілюється через механізм оподаткування зовнішньоекономічної діяльності. Основною метою податкової політики у сфері зовнішньоекономічної діяльності є забезпечення реалізації стратегічних завдань держави щодо створення конкурентоспроможності національної економіки на засадах інвестиційного оновлення експортно-виробничого потенціалу з інтегруванням у світове співтовариство.

2. У результаті проведеного дослідження визначено складові механізму реалізації податкової політики у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Встановлено, що провідне місце в його структурі посідають інструменти, основними з яких є елементи податків, а саме: об'єкт й суб'єкт оподаткування, база оподаткування, ставка податку та податкова пільга. Крім того, доведено, що зміна кожного з них має науково обґрунтовуватись щодо доцільності їх застосування в кожному конкретному випадку.

3. У роботі систематизовано шість етапів становлення та розбудови податкової політики в сфері зовнішньоекономічної діяльності з 1991р по теперішній час: сучасний період розбудови податкової політики в сфері зовнішньоекономічної діяльності розпочався з 2016 року з реалізацією в режимі тимчасового застосування Розділу IV Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС, який стосується торгівлі та питань, пов'язаних з торгівлею, зокрема — створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі. Відбулися зміни у сфері митного регулювання, в т.ч. скасування/поетапне зниження ставок ввізних мит обома країнами та адміністрування походження товарів, а також безмитних тарифних квот. Сьогодні продовжується

вдосконалення податкового контролю в сфері трансфертного ціноутворення, запровадження нової моделі оподаткування акцизним податком легкових транспортних засобів, імплементації заходів Плану BEPS.

4. На підставі аналізу коефіцієнту концентрації податкових надходжень від зовнішньоекономічної діяльності в доходах Державного бюджету країни визначено вагому роль таких податків в забезпеченні доходів державної казни, достатньо висока податкова віддача на імпортні операції суб'єктів господарювання зовнішньоекономічної діяльності, яка порівняно з 2010 роком зростає з 18,1 до 21,3 у 2019 році. Доведено, що збільшення податкової віддачі на імпортні операції суб'єктів господарювання зовнішньоекономічної діяльності впливало розширення бази оподаткування за рахунок збільшення курсу валют.

5. За результатами розрахунків коефіцієнт збираності, який погіршився з 2018 року та становить менше 1, встановлено, що плановані показники щодо надходжень від податків від зовнішньоекономічних операцій не виконуються. Причинами не виконання запланованих показників у 2019 році стало ревальвація гривні: середній офіційний курс гривні до долара США у січні – червні 2019 року становив 26,9 грн за дол. США, а не 28,2 грн за дол. США, як враховано при формуванні державного бюджету; імпорт товарів зріс на 8,6% проти прогнозованих темпів зростання 9,5%.

6. Встановлено, що у період 2015-2019рр. відбулося зростання надходжень за усіма податковими надходженнями від зовнішньоекономічних операцій та змінилися структура цих податків у загальних податкових надходженнях від зовнішньоекономічних операцій на користь мита, питома вага якого зростає з 10,1% у 2015 році до 20,8% у 2019 році на фоні зниження питомої ваги податку на додану вартість до 63,5% у 2019 році проти 84,6% у 2015 році. Суттєво зростає питома вага акцизного податку з 5,3% у 2015 році до 15,7% у 2019 році. На розмір податкових надходжень від зовнішньоекономічної діяльності за досліджуваний період суттєво впливала зміна інструментів реалізації податкової політики в сфері

зовнішньоекономічної діяльності, зокрема зростання ставок акцизного податку у розглянутий період. На стан надходжень за митними платежами у розглянутий період впливали також такі не фінансові чинники як зміна структури імпорту внаслідок заміни більш дорогих товарів на більш дешеві аналоги, зміна цін на світових ринках, курс валют, значна питома вага сировинних товарів у загальній структурі імпорту (мінеральні товари та енергетичні продукти) – близько 60%.

7. Аналіз питомої ваги ПДВ, акцизного податку та мита у ВВП за останні п'ять років свідчить, що істотних змін щодо ролі ПДВ та акцизного податку у розподілі доданої вартості країни не відбулося: питома вага ПДВ майже не змінилася та дорівнює 7,3% у 2019 році проти 7,0 у 2015 році, питома вага акцизного податку дещо зросла з 1,22% у 2015 році до 1,49% у 2019 році. Проте суттєво змінилася роль мита у розподільчому процесі держави, зокрема питома вага мита у ВВП знизилася з 2% у 2015 році до 0,76 у 2019 році. Зазначимо, що це проявом інтеграції тарифного регулювання України до європейських вимог, відповідно до вимог Угоди про зону вільної торгівлі з ЄС, яка набула чинності з 2015 року. Крім того, слід відмітити, що світова практика підтверджує про виконання митом не фіскальної, а саме регулюючої функції. Мито застосовується у якості захисного інструменту, для захисту внутрішнього ринку від неякісного імпорту або для захисту національного виробника, проти демпінгового імпорту тощо

8. Встановлено, що діюча в Україні система справляння акцизного податку з тютюну та тютюнових виробів в основному відповідає вимогам Директиви Ради 2011/64/ЄС. Водночас вона не є досконалою – не запроваджено ефективні заходи для запобігання форестелінгу, законодавчо не врегульовані питання функціонування автоматизованої системи контролю за обігом підакцизних товарів "Електронна акцизна марка", а також державного контролю за виробництвом, імпортом, обігом і оподаткуванням речовин, які використовуються в електронних сигаретах. Як наслідок, акцизний податок надходить до державного бюджету протягом року

нерівномірно, а також є ризики незаконного виробництва, обігу та контрабанди тютюнових виробів

9. Встановлено, що податкова політика України в сфері прямого оподаткування зовнішньоекономічних операцій в останній час зосереджена на посиленні контролю трансфертного ціноутворення, про що свідчить створення спеціалізованого Департаменту трансфертного ціноутворення та міжнародного оподаткування у ДФС. Актуальність посилення податкового контролю саме за трансфертним ціноутворенням підтверджується високою часткою здійснення експортних операцій через посередників, що розташовані саме у низько податкових юрисдикціях (Нідерланди, Кіпр, Швейцарія, Люксембург) - частка експортних непрямих контрактів у 2017 році склала понад 76%, у 2012-2013 рр. аналогічний показник не перевищував 40 %.

10. У роботі досліджено механізм контролю трансфертного ціноутворення, який є інструментом уникнення подвійного оподаткування платників з одного боку та з другого – запобігання розмиванню податкової бази. Типовими порушеннями принципу «витагнутої руки» є заниження бази оподаткування податком на прибуток підприємств у зв'язку із реалізацією/придбанням товарів, робіт та послуг нерезиденту - пов'язаній особі або нерезидентам, зареєстрованим в низько податкових юрисдикціях, за ціною, що є нижчою ніж ринкова. Наслідком цього є заниження бази оподаткування податком на прибуток.

11. Дослідження зарубіжної специфіки оподаткування зовнішньоекономічних операцій дозволили систематизувати можливості імплементації світового досвіду в українську практику. Передусім йдеться про удосконалення розвитку інформаційних систем, що безпосередньо впливають на митні процедури зовнішньоекономічної діяльності та застосування стимулюючого механізму встановлення грошової компенсації сільськогосподарським виробникам – суб'єктам зовнішньоекономічної

діяльності (як у Польщі), а також про мінімізацію і уніфікацію ставок мита (як у Грузії, де передбачено лише три ставки ввізного мита – 0%, 5% та 12%).

12. Головними факторами збільшення фіскальної ефективності дії податкової політики мають бути збільшення ставок з акцизного податку; ліквідація економічно необґрунтованих пільг в оподаткуванні зовнішньоекономічної діяльності; боротьба з тіньовими схемами в сфері зовнішньоекономічної діяльності.

13. Запропоновано вектори удосконалення регулюючого потенціалу оподаткування зовнішньоекономічної діяльності в контексті забезпечення фіскальної ефективності, зокрема: мінімізація ставок мита на основі грузинської практики; удосконалення фінансово-інформаційних систем; покращення ступеня використання технічних бар'єрів; розвиток та удосконалення електронного декларування і документообігу; налагодження дієвого механізму відшкодування ПДВ; забезпечення максимального рівня автоматизації процедур контролю визначення митної вартості з метою нівелювання впливу людського фактора на прийняття фіскальних рішень; використання митного постаудиту відповідно до міжнародних домовленостей, продовження роботи з розробкою заходів в рамках BEPS, оптимізація організаційної та функціональної структури податкових та митних органів, стимулювання добровільної сплати податків, розвиток податкових сервісів, запобігання форестелінгу в сфері акцизного оподаткування імпорту, зокрема встановлення квот.

Список використаних джерел

1. Бюджетний моніторинг / Інститут бюджету та соціально-економічних досліджень // Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.ibser.org.ua/- UserFile/BudgetMonitor>. — Назва з екрана
2. Бюджетна політика у контексті соціально-економічного розвитку України: У 6-ти т. - Т. 1: Пріоритети бюджетної політики та економічне зростання в Україні / [М. Я. Азаров, Ф. Р. Ярошенко, В. М. Геєць та ін.]. - К. : НДФІ, 2004. - 640 с.
3. Голуб В. М. Проблеми механізму регулювання та оподаткування зовнішньоекономічної діяльності в Україні / В. М. Голуб // Чернігівський науковий часопис Чернігівського державного інституту економіки і управління. Сер. 1 : Економіка і управління. - 2012. - № 1. - С. 162-167
4. Господарський кодекс України. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
5. Гуцул І.А. Оподаткування зовнішньоекономічної діяльності: фіскальні ефекти та регулюючий потенціал: автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.08 / І.А. Гуцул ; Тернопільський національний економічний університеті Міністерства освіти і науки України

6. Державна казначейська служба України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua>
7. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
8. Дорожня карта стратегічного розвитку торгівлі України на період 2017 – 2021 роки [Електронний ресурс]. - Режим доступу: file:///C:/Documents%20and%20Settings/Yuzer/%D0%9C%D0%BE%D0%B8%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%8B/Downloads/3._URK_STDR_UA_27.03.2017.pdf
9. Загрядська М. Трансфертне ціноутворення — сучасні аспекти застосування / М. Загрядська //Юридична газета . - №25-26.- [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/mizhnarodne-pravo-investiciyi/transfertne-cinoutvorennya--suchasni-aspekti-zastosuvannya.html>
10. Закон «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування акцизним податком легкових транспортних засобів» від 08 листопада 2018 року № 2611-VIII
11. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19) від 17.03.2020р. № 530-IX
12. Заклекта-Берестовенко О. С. Податкова політика в системі економічної політики держави / О. С. Заклекта-Берестовенко. //Ефективна економіка. - 2014. - № 3
13. Звіт Державної фіскальної служби України за 2018 рік .- Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/data/files/240396.pdf>
14. Звіт Рахункової палати України про результати аудиту обґрунтованості планування та результативності контролю за повнотою нарахування і своєчасністю надходжень акцизного податку з тютюну та тютюнових виробів до Державного бюджету України. – Київ, 2019.- Режим

доступу: https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2019/29-2_2019/zvit_29-2_2019.pdf

15. Звіт Рахункової палати України про результати аналізу ефективності застосування суб'єктами господарювання податкових пільг та їх вплив на розвиток літакобудування, затвердж. рішенням Рахункової палати від 28.05.2019 № 12-3.- Режим доступу: https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2019/12-3_2019/Zvit_12-3_2019.pdf

16. Зовнішня торгівля України: XXI століття [Текст] : монографія / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Н.О. Іксарова [та ін.] ; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – Київ : Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2016. – 600 с

17. Іванов Ю.Б. Податкова система: підручник / Ю.Б. Іванов, А.І. Крисоватий, О.М. Десятнюк. – К.: Атіка, 2006. – 920 с

18. Інститут стратегічних та соціально- економічних досліджень. Офіційний сайт [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ibser.org.ua>

19. Імплементация Угоди про зону вільної торгівлі (ДСФТА) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pfm.in.ua/files/files/pfm_document_54e4ba59296ba.pdf.

20. Коваль Д. А. Податкова політика та податкова система: сучасний стан та напрями розвитку / Д. А. Коваль // Держава та регіони. Серія : Право. - 2014. - № 4. - С. 73-76.

21. Литвиненко Я. В. Податкова політика : навч. посіб. / Я. В. Литвиненко. – Київ : МАУП, 2009. – 224 с

22. Луценко І. С. Основні етапи реалізації податкової політики України в сфері зовнішньоекономічної діяльності / І. С. Луценко. // Ефективна економіка. - 2011. - № 1.

23. Луценко І. С. Сучасне трактування сутності податкової політики в сфері зовнішньоекономічної діяльності / І. С. Луценко // Економіка та держава. - 2010. - № 3. - С. 63-65.

24. Лютий І. О. Податкова політика України на сучасному етапі / І. О. Лютий // *Фінанси України*. - 2008. - № 9. - С. 121-122
25. Мартинюк В.П. Фінансові аспекти розбудови митної системи і інтересах економічної безпеки України: [монографія] / В.П. Мартинюк. – К.: Кондор, 2011. – 326 с.
26. Матузов Н. И. Актуальные проблемы теории права : монография / Н. И. Матузов. – Саратов : Саратов. гос. акад. права, 2003. – 425 с.
27. Мединська Т.В. Податкова система: навч. посіб. / Т.В. Мединська, Н.І. Власюк. – Львів: Магнолія-2006, 2010. – 276 с
28. Мельник П. В. Напрями вдосконалення податкової політики в контексті прийняття Податкового кодексу України / П. В. Мельник // *Податкова політика України та механізми її реалізації в податковому кодексі: матеріали наук-практ. конф.* – Ірпінь : Академія ДПС України, 2005. - С. 3-10.
29. Мельник В. Сучасна податкова політика у країнах ЄС-15 / В. Мельник, Т. Кошук // *Економіка України*. - 2012. - № 6. - С. 73-85
30. Методика прогнозування надходжень акцизного податку з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції) та Методика прогнозування надходжень акцизного податку із ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції), затверджені наказом Мінфіну від 24.12.2010 № 1646 "Про методики прогнозування показників надходжень до бюджету"
31. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI (зі змінами та доповненнями від 24.07.2015 р.) – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
32. Олійник О. В. Податкова система : навчальний посібник / О. В. Олійник, І. В. Філон. - К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 456 с.
33. Пасічний М. Д. Бюджетно-податкова політика у країнах ЄС із трансформаційною економікою / М. Д. Пасічний // *Економіка розвитку*. - 2017. - № 2. - С. 30-39

34. Онисько С.М. Податкова система: підручник / С.М. Онисько, І.М. Тофан, О.В. Грицина; за заг. ред. С.М. Онисько. – Львів: Новий світ-2000, 2004. – 310 с.
35. Островецький В. І. Податкова політика України в умовах децентралізації / В. І. Островецький // Вісник економічної науки України. - 2016. - № 2. - С. 140-143
36. Печуляк В. П. Здійснення державної податкової політики в Україні (організаційно-правові аспекти) : дис. ... канд. юрид. наук. / В. П. Печуляк. – Київ, 2005.
37. Податковий кодекс України від 02.12.10 [Текст] // Відом. Верхов. Ради України. – 2011. – № 13–14, 15–16, 17.
38. Податкова політика України: стан, проблеми та перспективи : монографія / [П. В. Мельник, Л. Л. Тарангул, З. С. Варналій та ін.] ; за ред. З. С. Варналія. - К. : Знання України, 2008. – 675 с.
39. Податкова політика України: стан, проблеми та перспективи: монографія / П.В. Мельник, Л.П. Тарангул, З.С. Варналій; за заг. ред. З.С. Варналія. – К.: Знання України, 2008. – 675 с.
40. Порівняльний аналіз фіскального ефекту від застосування інструментів ухилення/уникнення оподаткування в Україні: нові виклики/ Інститут соціально-економічної трансформації Центр соціально-економічних досліджень CASE-Ukraine[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/uploads/assets/files/2019/Pdf/Analiz-shem-2019-FINAL.pdf>
41. Проблеми розвитку податкової політики та оподаткування : монографія / за заг. ред. проф. Ю. Б. Іванова. - Х. : ВД «ІНЖЕК», 2007. – 448с.
42. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України // Відом. Верхов. Ради України. — 1991. — № 29. — Ст. 377.
43. Пояснювальна записка від 15.06.2018р. до проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо

оподаткування акцизним податком легкових транспортних засобів» від 2611-VIII від 08.11.2018

44. Про схвалення концептуальних напрямів реформування системи органів, що реалізують державну податкову та митну політику, затверджена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2018р. №1101-р

45. Савчук Н. В. Податкова політика в системі регулювання соціально-економічного розвитку держави / Н. В. Савчук, Л. К. Сало // Науковий вісник НЛТУ України. - 2012. - Вип. 22.4. - С. 290-295

46. Смит, А. Исследование о природе и причинах богатства народов / А. Смит. – М. : Изд-во соц. полит. лит., 1962. – 684 с.

47. Соколовська А. М. Податкова система держави: теорія і практика становлення / А. М. Соколовська. – К. : Знання-Прес, 2004. – 454 с. (Вища освіта XXI століття).

48. Тенденції розвитку зовнішньої торгівлі України: Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=354d699d-4648-4112-a81a-919a80555fb7&tag=TendentsiiRozvitkuZovnishnoiTorgivliUkraini>

49. Товкун Л. В. Принципи податкового права і податкова політика / Л. В. Товкун // Державне будівництво та місцеве самоврядування. - 2013. - Вип. 25. - С. 150-158.

50. Трофімова Л. В. Податкова політика і податкова система / Л. В. Трофімова // Форум права. - 2010. - № 1. - С. 364-370

51. Философский словарь / Под ред. И.Т. Фролова. — 5_е изд. — М.: Политиздат, 1987. — 590 с

52. Хомутенко В.П. Фінансова політика у сфері зовнішньоекономічної діяльності / В.П. Хомутенко, А.В. Хомутенко, О.Г. Волкова, І.С. Луценко. Харків: «Діса плюс», 2018.- 370с

